

Verantwoording

NP RES 2019

Inleiding

Het NP RES loopt 3 jaar en is gestart in 2019. Het NP RES ondersteunt regio's bij de realisatie van de ambities en afspraken die zijn vastgelegd in het Klimaatakkoord met betrekking tot de RES. De kern hiervan is dat het NP RES de 30 regio's ondersteunt, inspireert, stimuleert en faciliteert om de gezamenlijke landelijke opgaven voor de sectortafels 'elektriciteit' en 'gebouwde omgeving' te vertalen en te implementeren naar een eigen Regionale Energiestrategie (RES). Dit proces vindt plaats binnen en onder verantwoordelijkheid van de 30 regio's. Het NP RES voedt de regio's met kennis, ervaringen, contacten en zorgt dat eventuele knelpunten in het proces van het opstellen van de RES'en tijdig op de juiste 'tafels' terecht komen en brengt (mogelijke) oplossingen terug naar de regio's. De ministeries van EZK en BZK, de VNG, het IPO en de UvW zijn de opdrachtgevers van het NP RES.

Het jaar 2019 stond in het teken van de opbouw van het NP RES: het programmabureau zal eind 2019 zijn gevormd, eerste kennisproducten zijn ontwikkeld en er zijn verbindingen gelegd op nationaal niveau, maar zeker ook in en tussen de regio's. Hiermee is de basis gelegd voor de komende twee jaar (2020 en 2021).

Hierbij ontvangt u de jaarrapportage van NP RES voor 2019.

Wij hopen dat de rapportage u duidelijk inzicht biedt in de activiteiten die de NP RES in 2019 heeft uitgevoerd. Mocht u hierover nog vragen hebben, dan staan wij uiteraard tot uw beschikking om nadere informatie te verschaffen.

Met hartelijke groet,

Kristel Lammers
Programmadirecteur NP RES

Financiële verantwoording

Voor de financiering van de werkzaamheden is eerder een bijdrageverzoek bij u ingediend voor de periode januari tot juli 2019, welke is gehonoreerd en later verlengd tot oktober. Recent is deze bijdrage opgehoogd tot € 2.145.000 en verlengd tot eind 2019. In deze periode zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, ten behoeve van het goed functioneren van het NP RES voor de komende 2 jaar (2020-2021).

NP RES heeft in 2019 een bedrag van € 2.004.610 besteed.

In onderstaand overzicht staat de besteding van de activiteiten NP RES in 2019. Dit overzicht van activiteiten is op hoofdniveau weergegeven zoals opgenomen in het bijdrageverzoek.

Eindverantwoording RES 2019 (Fase I)	Begroting 28-08-2019	Realisatie	Delta
Algemene programmakosten (1.4)	€ 1.250.000	€ 1.116.524	€ 133.476
Programmalijn 1: Ondersteuning regio (1.1)	€ 465.000	€ 514.388	€ -49.388
Programmalijn 2: Doelbereik (1.2)	€ 375.000	€ 326.894	€ 48.106
Programmalijn 3: Afstemmen en verbinden (1.3)	€ 55.000	€ 46.804	€ 8.196
Totaal	€ 2.145.000	€ 2.004.610	€ 140.390

De accountant van de Unie van Waterschappen controleert jaarlijks de financiën van NP RES

Inhoudelijke verantwoording

In 2019 is de basis gelegd voor het programmabureau en het programmateam van het NP RES.

Doelstellingen

Het NP RES heeft als doel:

- Regio's te ondersteunen door middel van het aanbieden van kennisproducten, praktijkvoorbeelden, bijeenkomsten, leggen van verbindingen (relaties/netwerken) die van waarde zijn bij het vertalen en implementeren van de gezamenlijke afspraken uit het Klimaatakkoord voor de sectoren 'elektriciteit' en 'gebouwde omgeving' in de RES'en;
- De 'voortgang', knelpunten of koppelkansen (in ieder geval de NOVI en Omgevingswet, Vitaal Platteland, IBP, vernieuwing democratie, Deltacommissaris) in het RES-proces van de regio's te kennen en te agenderen op veelal het nationaal niveau;

- De samenwerking tussen decentrale overheden en maatschappelijke partners en bewoners te stimuleren met als doel om te komen tot een breed maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie;
- De maatschappelijke acceptatie van de energietransitie te bevorderen via bewustwording, kennisoverdracht en urgentiebesef met betrekking tot de RES'en.

Om dit te kunnen bereiken zet het NP RES in op de volgende subdoelen:

- Informeren van regio's over het belang van de energietransitie en de RES zodat een beweging op gang komt in de regio's;
- Faciliteren van regio's met het ontwikkelen van generieke kennisproducten en hulpmiddelen ten behoeve van het opstellen van de RES;
- Specifieke ondersteunen van de regio's via regio-accounthouders, thema experts en expertpool bij het opstellen van de RES'en: proces, inhoud en relatie;
- Het periodiek (in ieder geval voorjaar 2020 en winter 2020/2021) kennismaken van de voortgang in de regio's middels een foto RES;
- Ondersteunen van het appreciatieproces van de 30 RES'en in juni 2020 en maart 2021;
- Kennisuitwisseling tussen de 30 regio's onderling stimuleren;
- Kennisuitwisseling tussen 30 regio's en landelijke organisaties stimuleren;
- Verbinden tussen de 30 regio's en de uitvoeringstafels Elektriciteit en Gebouwde Omgeving van het Klimaatakkoord leggen;

Het is aan de 30 RES regio's zelf om tijdig een concept RES (1 juni 2020) en een RES 1.0 (1 maart 2021) op te stellen en aan te bieden aan het NP RES voor de appreciatie en doorrekening (door PBL).

Het NP RES faciliteert de opdrachtgevers door middel van het aanleveren van periodieke voortgangsinformatie (zoals de foto) en stelt hen hiermee in staat om desgewenst om zelf actie te ondernemen bij knelpunten of ernstige vertraging in de regio's.

Resultaten 2019

Het jaar 2019 was het opstartjaar voor het NP RES. Kwartiermakers van EZK, BZK, VNG, IPO, Unie van Waterschappen en netbeheerders hebben samen de basis gelegd voor NP RES. Kennis vergaren, het opbouwen van netwerken in de regio's, samenwerking opbouwen met aanpalende programma's en het opbouwen van de programma-organisatie vond parallel plaats. Juist daardoor heeft het NP RES in 2019 zichtbaarheid en meerwaarde weten te creëren.

De volgende resultaten zijn door NP RES neergezet:

Klimaatakkoord

Vanuit het NP RES heeft men actief bijgedragen aan het laten landen van de RES in het Klimaatakkoord. Het kwartiermakersteam heeft in intensieve afstemming met EZK, BZK, VNG, IPO en Unie van Waterschappen een actieve rol ingenomen in het totstandkomingsproces van het

Klimaatakkoord. Afstemming verliep via de tafels gebouwde omgeving, elektriciteit en het voortgangsoverleg. Dit heeft er toe geleid dat het Nationaal Programma Regionale Energiestrategieën is ingericht om de 30 regio's te ondersteunen bij het RESproces.

Randvoorwaarden NP RES

De basis voor NP RES ligt in het Klimaatakkoord. In de periode tussen 1 januari en 1 september is de basis gelegd voor het NP RES van hele praktische zaken zoals het regelen van werkplekken bij een van de opdrachtgevers (Unie van Waterschappen), huurcontracten, meubilair, printers, online omgeving etc tot en met de bemensing. Dit is uitgevoerd olv Pieter-Jan van Hulst (Berenschot) samen met Jesse Wiltink (Berenschot) samen met mensen van BZK, EZK, VNG, IPO en Unie van Waterschap. Zij hebben samen een gezamenlijk basis gelegd voor het NP RES. Er is een programmaplan op en vastgesteld dat richting geeft aan de activiteiten die NP RES uitvoert. Dit vormde tevens de basis voor het inrichten van de programma-organisatie. Er is een wervingsproces opgestart in intensieve afstemming met het Interbestuurlijk Managementteam (IMT).

Daarnaast is er een website met intranetomgeving ingericht welke afgestemd is en gebruikt wordt door alle Klimaatprogramma's en een huisstijl ontwikkeld, die is afgestemd met alle Klimaatprogramma's.

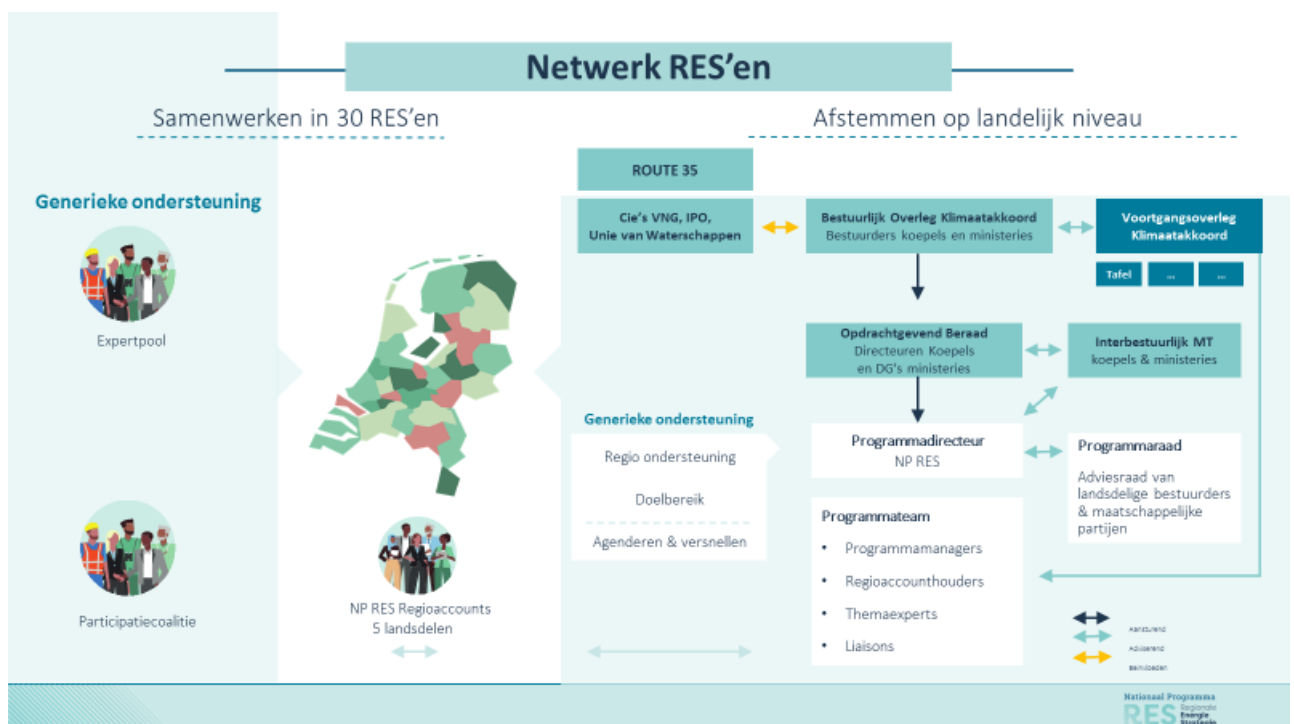
Inrichten organisatie

Op 1 september 2019 heeft Pieter-Jan van der Hulst het stokje overgedragen aan Kristel Lammers, de programmadirecteur van het NP RES. In de loop van oktober en november zijn de andere functies in het team ingevuld geraakt. De programmadirecteur had op de samenstelling van het team nog invloed doordat het wervingsproces later is gestart dan beoogd. De tweede ronde gesprekken zijn gevoerd in de periode september-oktober. Uiteindelijk heeft dit geleid tot divers, deskundig en enthousiast team dat beschikt over relevante kennis en relevante netwerken. Er is een functie aan het programmateam toegevoegd, de liaison naar de opdrachtgever. En 2 functies uit het programmaplan zijn vooralsnog niet ingevuld: de thema expert proces en organisatie en administratief ondersteuner. De thema expertise proces en organisatie is verdeeld over een aantal personen. De administratieve ondersteuning wordt afgenomen van de hostorganisatie Unie van Waterschappen. In november is een eerste teamsessie gehouden om kennis over te dragen vanuit het kwartiermakersteam naar het structurele NP RES team. En is de basis gelegd voor teamontwikkeling en de opgave van NP RES.

Netwerken

In 2019 zijn tal van relaties gelegd met partijen in de omgeving van de RES die opereren op landelijk niveau, zowel overheden als maatschappelijke partners. Deze relaties worden steeds hechter. De programmaraad is opgericht en heeft na een kwartiermakersfase in november haar eerste vergadering gehouden. De programmaraad is de gevraagde en ongevraagde adviesraad van NP RES bestaande uit bestuurlijk afgevaardigden uit de 5 landsdelen en directeurs/managers van landelijk georganiseerde maatschappelijke organisaties (NVDE, NMF, Participatiecoalitie, KEK/jongeren, e.a.)

Naast het positioneren, het inrichten van de organisatie en het leggen van relaties zijn er tal van producten en diensten opgeleverd.

Handreiking, afwegingskaders & voortgang

In oktober 2018 is een eerste versie van de handreiking opgeleverd, waarin is uitgewerkt wat een RES is en wat er grofweg in een RES opgenomen zou moeten worden.

In maart 2019 is een eerste foto gemaakt van de 30 RES'en door de accounthouders van het Interbestuurlijk Programma (IBP).

In oktober 2019 is de update van de handreiking met de afwegingskaders verschenen: handreiking 1.1 en afwegingskaders. Dit vormt de basis voor de analyse die PBL in de zomer van 2020 op de concept RES'en zal uitvoeren. PBL is een onafhankelijke partij en zal dit proces zelf inrichten. Ze wil dit graag gezien het zoekende karakter van de RES'en in afstemming met NP RES en de regio's oppakken, met behoud van haar onafhankelijke rol.

In december 2019 zijn de regio accounthouders van het NP RES in gesprek gegaan met RES coördinatoren van de 30 regio's aan de hand van een vragenlijst. In semi-structureerde gesprekken zijn de verschillende thema's doorgelopen. De antwoorden zijn vastgelegd in een verslag welke door de regio's zijn geaccordeerd. De foto van december 2019 geeft een geaggregeerd beeld per thema, waarbij we de variëteit hebben getracht te vangen in grafieken & beelden.

Afstemming met de 30 regio's

In de kwartiermakersfase was de afstemming met de regio's reactief. Dit was het gevolg van beperkte capaciteit aan NP RES zijde. Vanaf 1 november zijn de regio accounthouders actief binnen NP RES en verantwoordelijk voor de afstemming en verbinding met de regio's. Zij hebben in november en december met alle regio's kennis gemaakt.

Globaal overzicht producten & diensten

Hier een overzicht van de meest relevante producten en bijeenkomsten:

- Tal van kennisproducten t.b.v. de realisatie van een RES in en door de regio opgeleverd, zoals een factsheet zon en wind op land, de analysekaarten en de vernieuwde Handreiking RES;
- Diverse landelijke, regionale en thematische bijeenkomsten voor ambtenaren en bestuurders georganiseerd, waaronder RES Congres 30 oktober;
- Vijf landsdelige sessies (september/oktober) gehouden;
- Een Community of Practise (CoP) opgezet;
- Bijdrage geleverd aan diverse congressen en bijeenkomsten georganiseerd door derden;
- Actuele en informatieve website en online community gerealiseerd;
- Afgestemde communicatiestrategie en werkwijze met PAW, ECW En Aquathermie;
- Verbinding met Expertpool bij RVO gelegd;
- In samenwerking met Team Regio van BZK een "foto" opgeleverd met daarin de stand van zaken op een 7-tal thema's van de 30 RES regio's;
- Leerplatform voor volksvertegenwoordigers gerealiseerd
- Rode draden memo
- Gesprekkent.b.v. kennismaking & foto door regio accounthouders
- Basis voor vertaling handreiking naar indicatoren gereviewed welke was opgesteld door PBL
- FAQ's, praktijkverhalen en leiderschapverhalen zoals blog van Kristel Lammers.

Op onze website vindt u het overzicht van alle activiteiten en producten.¹

Monitoring

PBL is verantwoordelijk voor de analyse van de 30 RES'en en zal daar een RES monitor voor inrichten. Deze zal gebaseerd zijn op de handreiking 1.1 met de afwegingskaders zoals in oktober

¹ www.regionale-energiestrategie.nl

2019 gepubliceerd door NP RES, aangevuld met de invulformulieren van de netbeheerders en nog enkel andere informatiebronnen. PBL is een onafhankelijke partij en zal dit proces zelf inrichten. Ze wil dit graag gezien het zoekende karakter van de RES'en in afstemming met NP RES en de regio's oppakken, met behoud van haar onafhankelijke rol. In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen voor dit proces.

Voor meer informatie zie:

- www.regionale-energiestrategie.nl